

Krajský úřad Ústeckého kraje

odbor životního prostředí a zemědělství

dle rozdělovníku

Spisová značka: KUUK/097855/2020/119
Číslo jednací: KUUK/176181/2022
UID: kuukes861f767d
Počet listů/příloh: 6/1

Vyřizuje/linka: Ing. Jan Koutecký/970

Datum: 14.09.2023

STANOVISKO

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) k návrhu koncepce

„Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ústeckého kraje – aktualizace 2020“

Předkladatel: Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem.
Zpracovatel koncepce: Sweco Hydroprojekt a.s. (ve spolupráci s firmami vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s. a Hydrossoft Velešlavín s.r.o.).

Zpracovatel posouzení: RNDr. Jaroslav Růžička
(držitel osvědčení o odborné způsobilosti č. j. 85184/ENV/08. Rozhodnutí o prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace a posudku vydalo MŽP pod č. j. 23775/ENV/13 a následně č. j. MZP/2018/710/4960 s platností do 28. 11. 2023)

Řešitelský tým: RNDr. Oldřich Bušek
(osoba autorizovaná k posouzení podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (č. j.: 630/3245/04;571149/ENV/09-1838/630/09; 73459/ENV/14-3892/630/14; MZP/2019/630/2564, platnost do 30. 11. 2024)
RNDr. Marcela Zambojová
(osoba autorizovaná pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví uděleného MZ ČR, č. j.: OVZ-300-18.5.06/23562, prodloužení č. j. 75376 OVZ-32.1-21)

Stručný popis koncepce:

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ústeckého kraje – aktualizace 2020 (dále jen „PRVaK ÚK“) je koncepčním materiálem, který určuje základní postup optimálního rozvoje zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod v rámci území Ústeckého kraje s ohledem na vlastnické vztahy, možnosti financování a ekonomickou realizovatelnost navrhovaných řešení. Projednávanou koncepcí jsou v tomto směru aktualizovány podmínky pro zajištění budoucí žádoucí úrovně vodohospodářské infrastruktury kraje. Koncepce také vytváří prostor pro začlenění požadavků ochrany povrchových a podzemních vod v oblasti vypouštění

odpadních vod, produkci kalů a nakládání s nimi, nové akumulace povrchových vod, exploatace vodních zdrojů, lokální odběry a propojování vodárenských soustav, výstavbu nových a rekonstrukce stávajících vodohospodářských objektů. Z hlediska vlivů na udržitelný rozvoj dotčeného území povede samotná realizace jednotlivých projektů na základě tohoto koncepčního materiálu k provádění aktivit, vedoucích ke snížení znečištění podzemních a povrchových vod z komunálních bodových zdrojů znečištění, směřujících k dosažení cílů plánů povodí v souladu se Směrnicí 2000/60/ES o vodní politice, tj. ke zlepšování stavu vodních útvarů na dobrý, případně velmi dobrý stav. Problematika životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro koncepci, se tedy týká zejména stavu a jakosti povrchových a podzemních vod. Z hlediska podstaty samotné koncepce je možné očekávat pozitivní spolupůsobení uplatňování koncepce na kvalitu životního prostředí především v oblasti ochrany vod (Plány oblasti povodí, plány pro zvládání povodňových rizik apod.). Z hlediska míry, v jaké koncepce stanoví rámec pro budoucí záměry zásobování pitnou vodou, lze odvodit potenciál zařazení v bodech č. 14, 15, 59, 65, 67 a z hlediska koncepčního řešení čištění odpadních vod v bodě č. 63. Oznámení koncepce tak obsahuje opatření, která mohou stanovit rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví, spojené s koncepcí lze z hlediska doby trvání vnímat převážně jako trvalé. Koncepce může mít potenciál kumulativních a synergických vlivů zejména v oblasti nakládání s povrchovými a podzemními vodami. Vzhledem k povaze a obsahu koncepce lze vyloučit významné přeshraniční vlivy. Současně nelze předpokládat významná rizika havárií či přírodních katastrof, vyplývajících z uplatnění koncepce. Rozsah dotčeného území je dán jeho rozlohou 5 338,7 km². Z hlediska závažnosti a rozsahu zejména vzhledem k okrajovým částem dotčeného území Ústeckého kraje jsou však pravděpodobné vlivy přesahující do navazujících krajů (využívání vodních zdrojů, vypouštění do recipientů apod.). Vymezením zdrojů podzemních a povrchových vod, uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu a volbou koncepce odkanalizování a čištění odpadní vody v rámci koncepce může dojít k zásahu do krajinného rázu, poškození nebo zničení významných krajinných prvků, nebo vymezení územních systémů ekologické stability. Na dotčeném území se dále nacházejí krajinné části a přírodní prvky se stanovenou územní ochranou. Vzhledem k důležitosti a zranitelnosti oblasti, která by mohla být zasažena, příslušné orgány ochrany přírody (Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Ministerstvo životního prostředí – odbor výkonu státní správy IV a Krajský úřad Ústeckého kraje) ve svých stanoviscích dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) nevyloučily významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (dále též „EVL a PO“). Lze tedy předpokládat, že koncepce může mít významný vliv na lokality soustavy Natura 2000. Množství obyvatel, které by mohlo být uplatněním koncepce přímo potenciálně zasaženo, odpovídá teoreticky současné hodnotě obyvatel Ústeckého kraje 798 898 (ČSÚ, k 1. 1. 2022). Nejzatíženějšími toky z hlediska kvality (jakosti) povrchových vod byly menší toky v oblastech s vysokým podílem průmyslu nebo těžbou: Chomutovka, Bílina, Teplický potok, Ploučnice. Důvodem je nadměrné průmyslové zatížení vodních toků, protékajících podkrušnohorskou průmyslovou aglomerací. Stav vodních útvarů je rovněž ovlivněn nadměrným přísunem živin do povrchových a podzemních vod, zejména z plošných a prostorově neohrazených zdrojů a lokální zhoršování srážkoodtokových poměrů a vodní bilance v důsledku nadměrného stavebního záboru a intenzivního obhospodařování zemědělské půdy. Z hlediska imisních charakteristik kvality ovzduší dochází v území k překračování imisních limitů zejména v ukazatelích PM₁₀, benzo(a)pyren, přízemní ozón. Vlastní koncepce PRVaK ÚK je rozdělena na textovou, tabulkovou a grafickou část. Souhrnná část koncepce obsahuje popis nadobecních systémů vodovodů a kanalizací v kraji. Karty místa obsahují podrobný popis vodovodů a kanalizací v jednotlivých místních částech obcí a dále informace o počtu bydlících obyvatel v daném místě (trvale/přechodně), počet obyvatel připojených na vodovod, počet obyvatel připojených na kanalizaci, případně ČOV, předpokládané investiční náklady do infrastruktury vodovodů nebo kanalizací pro rozmezí let 2015 – 2030 (celkový počet 1 062 ks). Koncepce PRVaK ÚK byla předložena v jedné variantě.

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované dle přílohy č. 7 k zákonu, bylo dne 15. 6. 2020 předloženo Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, jakožto příslušnému úřadu dle § 22 písm. b) zákona. Po kontrole náležitostí bylo oznámení dne 22. 6. 2020 rozesláno dokumentem pod č. j. KUUK/101541/2020 k vyjádření dotčeným úřadům, do jejichž správního území zasahuje zájmové území předkládané koncepce, a dotčeným územním samosprávným celkům společně s žádostí o zveřejnění na úředních deskách. Současně bylo oznámení umístěno na informační systém SEA - https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_ULK025K.

Zjišťovací řízení dle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí k předmětné koncepci bylo zahájeno dne 23. 6. 2020 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet, na úřední desce Ústeckého kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA. Termín pro zaslání vyjádření byl v souladu s § 10c) odst. 3 stanoven na 13. 7. 2020. Zjišťovací řízení bylo následně ukončeno dne 28. 7. 2020 vydáním závěru zjišťovacího řízení s konstatováním, že koncepce bude dále posuzována podle zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, a to vzhledem ke skutečnosti, že koncepce může mít významný vliv na životní prostředí.

Krajský úřad obdržel v souladu s § 10f odst. 1 zákona dne 28. 6. 2022 návrh koncepce včetně vyhodnocení SEA a vyhodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti postupem podle § 45i odst. 2 a odst. 13 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Po kontrole náležitostí byla dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům dne 28. 6. 2022 rozeslána informace o návrhu koncepce (č. j.: KUUK/097496/2022) spolu s upozorněním na možnost uplatnění vyjádření a se sdělením, že příslušný úřad v souladu s ustanovením § 10f odst. 2 věty druhé zákona o posuzování vlivů na životní prostředí upustil od konání veřejného projednání. Návrh koncepce včetně vyhodnocení SEA byl zveřejněn dle ustanovení § 16 zákona. Dne 11. 7. 2022 byla zveřejněna informace o návrhu koncepce na úřední desce Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Krajský úřad obdržel v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne zveřejnění informace o návrhu koncepce, tedy do 31. 7. 2022 včetně, vyjádření celkem od 13 subjektů, z toho 2 vyjádření obsahovala připomínky k návrhu koncepce, vyhodnocení SEA či následné realizaci koncepce a 11 vyjádření bylo bez připomínek. Po zákonné lhůtě krajský úřad obdržel 1 vyjádření. Kopie všech obdržených vyjádření byly předány předkladateli k vypořádání.

Vypořádání doručených vyjádření, které je jedním z nezbytných podkladů pro vydání stanoviska SEA, obdržel Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, od předkladatele koncepce dne 28. 11. 2022. Všechna obdržená vyjádření s připomínkami byla posuzovatelem a předkladatelem vysvětlena. Vypořádání vyjádření k návrhu koncepce je spolu se stanoviskem SEA zveřejněno v Informačním systému SEA. Informace o finální verzi upraveného návrhu koncepce byla od předkladatele doručena dne 13. 9. 2023.

Stručný popis posuzování:

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, v rozsahu přílohy č. 9 zákona, která stanoví náležitosti vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, a dle požadavků na jeho obsah a rozsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaném podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Metodika hodnocení věcně vychází z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

V rámci vyhodnocení je nejprve sledována kompatibilita cílů PRVaK ÚK s cíli ochrany životního prostředí stanovenými na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah k obsahovému zaměření PRVaK ÚK (kapitola 1. a 5. vyhodnocení SEA). Hodnocení je provedeno pomocí stupnice (+) v souladu, (-) v rozporu, (0) není řešeno, neutrální vliv, (?) nelze určit (vyhodnotit).

Dále je vyhodnocení zaměřeno na popis relevantních složek životního prostředí, identifikaci charakteristik životního prostředí s potenciálem pro významný zásah při uplatnění koncepce a identifikaci současných problémů životního prostředí, významných pro koncepci (kapitola 2. - 4. vyhodnocení SEA).

Dále jsou hodnoceny potenciální vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví (kapitola 6. vyhodnocení SEA, přílohová část) na základě semikvantitativní stupnice významnosti vlivů zahrnující hodnoty od -2, -1, 0, +1 až do +2, tedy od významného negativního vlivu po významný pozitivní vliv, hodnota „0“ znamená žádný nebo neprokazatelný vliv. Vyhodnocení je interpretováno tabelárně pro všechny karty obcí v rámci Ústeckého kraje. Hodnocení potenciálních kumulativních a synergických vlivů je provedeno expertním odhadem na základě identifikace, kategorizace a kvantifikace možných vlivů plynoucích z realizace opatření obsažených v PRVaK ÚK s přihlédnutím k současnému referenčnímu zatížení a stavu jednotlivých složek životního prostředí v dotčeném území. Obdobně byly hodnoceny možné přeshraniční vlivy (kapitola 7. vyhodnocení SEA).

Pro účely sledování potenciálních vlivů PRVaK ÚK na životní prostředí a veřejné zdraví byla navržena kritéria a měřitelné indikátory, které postihují všechna relevantní témata z oblasti vodního hospodářství v kontextu klíčových témat životního prostředí. Současně byla stanovena environmentální kritéria pro výběr projektů PRVaK ÚK (kapitola 9. a 11. vyhodnocení SEA).

Příslušné orgány ochrany přírody (Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, RP CHKO České středohoří ze dne 4. 12. 2019, č. j.: SR/1827/UL/2019-2 a RP Lužické hory ze dne 7. 11. 2019, č. j.: SR/2067/LI/2019-2; Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, dne 2. 3. 2020, č. j.: KUUK/034107/2020; Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy IV dne 17. 9. 2019, č. j.: MZP/2019/530/385) svými stanovisky dle § 45i odst. 1 ZOPK nevykloučily významný vliv koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality (dále také „EVL“) nebo ptačí oblasti (dále také „PO“). Proto byl návrh koncepce podroben posouzení vlivu na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO podle § 45i odst. 2 a 13 ZOPK (dále jen „naturové posouzení“). Naturové posouzení, které představuje přílohu č. 13 k vyhodnocení SEA, je zaměřeno především na vyhodnocení potenciálních vlivů opatření navrhovaných koncepcí a je zpracováno na základě principu předběžné opatrnosti. Pro hodnocení významnosti potenciálních vlivů byla použita stupnice zahrnující hodnoty od -2, -1, 0, +1 až do +2, tedy od významného negativního vlivu po významný pozitivní vliv, včetně „?“ pro případ, kdy nebylo možné z důvodu obecnosti opatření vyhodnotit možný vliv. Hodnocení na úrovni jednotlivých opatření je provedeno tabelární formou s doprovodným komentářem a tvoří samostatnou přílohu k naturovému posouzení. Samotné naturové posouzení poskytuje souhrn provedeného hodnocení. Slovně byly zhodnoceny také potenciální přeshraniční, kumulativní a synergické vlivy.

Návrh koncepce byl také podroben samostatnému posouzení vlivů na veřejné zdraví. Hodnocení vychází ze standardního postupu identifikace cílové populace, zdravotních determinantů a následného vyhodnocení vlivů návrhu koncepce na tyto determinanty.

Závěry posuzování:

Na základě principu přiměřenosti a principu předběžné opatrnosti proběhlo hodnocení potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v míře podrobnosti, v jaké je návrh PRVaK ÚK zpracován. Provedené hodnocení prokázalo, že PRVaK ÚK je v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací území ČR a v navržené podobě jednoznačně zlepšuje stav vodohospodářské infrastruktury Ústeckého kraje.

V případě, že by cíle a opatření PRVaK ÚK nenašly naplnění, došlo by k negativnímu ovlivnění současného stavu v oblasti vodního hospodářství Ústeckého kraje a pravděpodobně by došlo k přímým negativním vlivům v jednotlivých složkách životního prostředí, především vody.

V rámci posouzení vlivu na veřejné zdraví (RNDr. Marcela Zambojová) nebyl identifikován žádný významný negativní vliv na veřejné zdraví. Provedení této koncepce nebude mít významný vliv na hlukovou situaci, nedojde ani ke zvýšení imisí a tím zhoršení kvality ovzduší (kromě krátkodobých při výstavbě) z pohledu veřejného zdraví.

Dle závěru Hodnocení vlivu koncepce na lokality soustavy NATURA2000 (RNDr. Oldřich Bušek) nedojde k závažnému nebo nevratnému poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně jsou evropsky významné lokality a ptačí oblasti na území kraje určeny, ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena (§ 45g zákona č. 114/1992 Sb.). Za předpokladu, že nekonkrétní opatření,

obsažená v koncepci a vyhodnocená jako potenciálně negativní, budou vyhodnocena dle § 45i ZOPK na úrovni projektového záměru, nemá PRVaK ÚK významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany EVL a PO v území.

Na základě závěrů Vyhodnocení lze předpokládat, že potenciální vlivy, budou minimální nebo mírné a ve většině případů budou vyřešeny v rámci standardního procesu tvorby územního plánu nebo na úrovni řešení konkrétního záměru a jeho lokalizace. Nevýznamné kumulativní a synergické vlivy při uplatnění koncepce mohou potenciálně nastat zejména v oblasti nakládání s povrchovými a podzemními vodami. Vzhledem k okrajovým částem dotčeného území Ústeckého kraje jsou pravděpodobné vlivy přesahující do navazujících krajů (využívání vodních zdrojů, vypouštění do recipientů apod.). Vyhodnocením návrhu koncepce však nebyly žádné významné přeshraniční vlivy zjištěny. Současně nelze předpokládat významná rizika havárií či přírodních katastrof, vyplývajících z uplatnění koncepce.

Na základě výše uvedených skutečností lze také jednoznačně konstatovat, že předložená koncepce, ani jednotlivé cíle v ní uvedené, nebudou mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Zpracovatel vyhodnocení SEA navrhuje celkem 17 požadavků a doporučení pro minimalizaci dopadů při uplatňování aktualizované koncepce PRVaK ÚK. Příslušným úřadem zohlednil ve stanovisku všechna opatření, která nevyplývají z platných právních předpisů a norem.

Krajský úřad Ústeckého kraje jako příslušný úřad podle § 22 písm. b) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě upraveného návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví a vyjádření k němu podaných vydává postupem podle ustanovení § 10g tohoto zákona z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ústeckého kraje – aktualizace 2020“

a stanoví podle § 10g odst. 2 zákona následující požadavky a doporučení, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví:

1. V případě vydání jakéhokoli obecně závazného právního předpisu nebo jeho novely, které by měly vliv na obsah PRVaK ÚK, je nutno zajistit jeho aktualizaci.
2. U nových zařízení - úpraven vody, vodojemů a ČOV - preferovat umístění mimo lokality chráněné podle zvláštních právních předpisů.
3. Při volbě umístění projektů preferovat průmyslově využívané plochy včetně brownfields, zamezit novým záborům zemědělské půdy.
4. V rámci výstavby nových projektů minimalizovat zábor zemědělského půdního fondu, přednostně využívat zemědělskou půdu v nižších třídách ochrany a současně efektivněji využívat stávající nevyužívané plochy.
5. Při realizaci aktivit minimalizovat zábor a zásah do pozemků určených k plnění funkcí lesa, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
6. Při realizaci koncepce (při přípravě a realizaci projektů) respektovat a dodržovat doporučení pro předcházení, snížení či kompenzaci potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví navržené v kapitole 10 vyhodnocení SEA.
7. Při realizaci jednotlivých opatření chránit vodní toky a vodní plochy jako významné krajinné prvky před poškozováním, respektive minimalizovat negativní ovlivnění vodních útvarů a jejich ekologického stavu.

8. Při návrhu realizace konkrétních projektů vyplývajících z uplatňování PRVaK ÚK zohledňovat požadavky na řešení příslušných problémů ochrany životního prostředí významných pro koncepci zpracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení SEA do celkového systému hodnocení a výběru projektů.
9. Při realizaci aktivit respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů. V odůvodněných případech zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
10. Při realizaci aktivit zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví, v odůvodněných případech zpracovat vyhodnocení zdravotních rizik včetně rozptylové a hlukové studie.
11. V rámci nových projektů předcházet znečištění ovzduší vhodnou lokalizací mimo hustě osídlené lokality a následně realizovat vhodná opatření pro ochranu před znečištěním ovzduší a působením hluku. Nepřekračovat hygienické limitní hodnoty.

Podmínky z hlediska monitoringu a rozboru vlivů:

12. Vyhodnocovat vlivy provádění PRVaK ÚK na životní prostředí v souladu se stanovenými kritérii a indikátory (kap. 9 vyhodnocení).

Podmínky stanoviska z hlediska vlivů na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000:

13. Nekonkrétní opatření, obsažená v koncepci a vyhodnocená jako potenciálně negativní, musí být vyhodnocena dle § 45i ZOPK na úrovni záměru.

Obecné požadavky a zákonná ustanovení:

Předkladatel koncepce současně se schválenou koncepcí zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení a také prohlášení v odpovídajícím rozsahu dle § 10 g odst. 5 zákona. Zveřejnění prohlášení je předkladatel povinen do 7 pracovních dnů informovat příslušný úřad, dotčené orgány, dotčené kraje a případně také dotčené územní samosprávné celky. Předkladatel má dále povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ing. Irena Jeřábková
Vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Příloha:

Vypořádání vyjádření k návrhu koncepce